



ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน

เรื่อง ประกาศใช้แผนสุขภาพชุมชนกองทุนหลักประกันสุขภาพ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน

เพื่อให้การดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๑๖ อำนาจหน้าที่กรรมการกองทุน รวมถึงแนวทางการดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ กำหนดให้จะต้องมีแผนสุขภาพชุมชนในการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพในท้องถิ่นหรือพื้นที่

อาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบข้อ ๖ ของประกาศคณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานและบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่น หรือพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบกับมติกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๖ มีมติเห็นชอบแผนสุขภาพชุมชนกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนได้ประกาศใช้แผนสุขภาพชุมชนและประชาสัมพันธ์แผนสุขภาพชุมชนให้หน่วยบริการ สถานบริการ หน่วยงานสาธารณสุข หน่วยงานอื่น องค์กรหรือกลุ่มประชาชนในพื้นที่ ทราบ สามารถเสนอแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม เพื่อรับงบประมาณสนับสนุนจากกองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนต่อไป (ตามเอกสาร กปท.๔ กปท.๕ และ กปท.๖ แนบท้ายประกาศนี้)

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายเรืองยศ พงษ์สุนทร)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน

แผนสุขภาพตำบลหนองบอน
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖



โดย

กองทุนหลักประกันสุขภาพ
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน
อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ได้จัดตั้งกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนเพื่อสร้างหลักประกันสุขภาพแห่งชาติให้แก่บุคคลในพื้นที่โดยส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น มาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (คณะกรรมการหลักฯ) สนับสนุน ประสาน และกำหนดหลักเกณฑ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่ โดยให้ได้รับค่าใช้จ่ายจากกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) โดยการดำเนินงานและบริหารจัดการระบบหลักประกันสุขภาพ โดยมีทุนหรืองบประมาณที่เป็นการสมทบร่วมกันระหว่าง สปสช. กับ อปท. ที่เรียกว่า “กองทุนหลักประกันสุขภาพในระดับท้องถิ่นหรือพื้นที่” เป็นเครื่องมือให้อปท. เป็นผู้ดำเนินงานและบริหารจัดการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกองทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการจัดบริการสาธารณสุขของหน่วยบริการ สถานบริการ หน่วยงานสาธารณสุข หน่วยงานอื่น องค์กรหรือกลุ่มประชาชน เพื่อให้บุคคลสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งเป็นการมุ่งเน้นให้กองทุนฯ เป็นฐานในการดูแลสุขภาพให้กับชุมชน และเป็นทุนหนุนเสริมสร้างประโยชน์ด้านสุขภาพของประชาชนในพื้นที่

เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์จึงต้องมีระบบการจัดทำข้อมูลแผนสุขภาพชุมชนเพื่อใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและกำหนดทิศทางการดำเนินงานในการสนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยบริการ ประชาชน และภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยนำแผนสุขภาพชุมชน มาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการกองทุน เพื่อพัฒนาให้เกิดสุขภาวะของประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นด้านสาธารณสุขทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาของสำนักงานกองทุนหลักประกันสุขภาพ ได้แก่ การป้องกันโรค การรักษาโรค การส่งเสริมสุขภาพ และการรักษาและฟื้นฟู

๒.๒ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน

๒.๓ เพื่อส่งเสริมและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของชุมชน เพื่อการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

๒.๔ เพื่อเป็นข้อมูลการแก้ไขปัญหาสุขภาพในพื้นที่ตำบลหนองบอน

๓. ขั้นตอนการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน

๓.๑. การเตรียมการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน

จัดทำเวทีประชาคม หรือรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อชี้แจงข้อมูลสุขภาพ การวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านสาธารณสุขในพื้นที่แนวทางแก้ไขปัญหา วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน และเป้าหมายของแผนสุขภาพชุมชน ให้ประชาชนในตำบลได้รับทราบ พร้อมกันนั้นจะได้รับทราบปัญหาในเรื่องของสุขภาพของประชาชนในตำบล เพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนสุขภาพชุมชนของ กปท. ต่อไป

๓.๒. การคัดเลือกปัญหาสุขภาพ

หลังจากเสร็จสิ้นขั้นตอนของการเตรียมการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน ให้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการ กปท. เพื่อคัดเลือกปัญหาสุขภาพ ตามความจำเป็นเหมาะสม กับความต้องการของประชาชน และแผนการเงินประจำปีของ กปท.

๓.๓. การอนุมัติ และประกาศใช้แผนพัฒนาสุขภาพชุมชน

หลังจากเสร็จสิ้นขั้นตอนของการคัดเลือกปัญหาสุขภาพ ให้ดำเนินการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน นำเสนอต่อคณะกรรมการ กปท. เพื่ออนุมัติ และประกาศใช้แผนพัฒนาสุขภาพชุมชน ต่อไป

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มพื้นที่ทางการเกษตรของตำบลส่วนใหญ่ เหมาะกับการเกษตร มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	มีอาณาเขตติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลยางท่าแจ้ง
ทิศตะวันออก	มีอาณาเขตติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลหัวขวาง
ทิศใต้	มีอาณาเขตติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองกงสุวรรณคี
ทิศตะวันตก	มีอาณาเขตติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลแพงและตำบลโพนงาม

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ได้รับลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ได้พัดเอาความหนาวเย็น และความแห้งแล้งเข้ามา และยังได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดเอาฝนและความชื้นเข้ามา ทำให้สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงในรอบปีต่างกัน แบ่งเป็น ๓ ฤดู คือ ฤดูฝน ฤดูหนาว และฤดูร้อน

๑.๔ ลักษณะของดิน

ลักษณะของดินในพื้นที่เป็นดินร่วนปนทราย และดินเหนียวปนหิน พื้นราบเหมาะแก่การเพาะปลูกข้าวและทำสวน พื้นที่เนินเหมาะแก่การทำไร่ปลูกมันสำปะหลัง

๒. ด้านการเมือง/การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

จำนวนหมู่บ้านในเขตปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งหมด ๑๑ หมู่บ้าน จำนวนสมาชิกสภา อบต. ๑๑ คน และผู้นำหมู่บ้านต่างๆ ประกอบด้วย

หมู่บ้าน	รายชื่อสมาชิก อบต.	รายชื่อผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๑ บ้านหนองบอน	นายประจักษ์ เจตนา	นายมานิตย์ พลประถม (กำนัน)
หมู่ที่ ๒ บ้านท่าเตือ	นายสมศักดิ์ ดวงพรมยาว	นายนิคม โสนะชัย
หมู่ที่ ๓ บ้านหัวหนอง	นางศิริภรณ์ ศรีวิลาศ	นายประเสริฐ สอนลิลลา
หมู่ที่ ๔ บ้านโนนสัง	นางสาวนภาพร อุทาทัย	นายศุภชัย แสนคำทุม
หมู่ที่ ๕ บ้านเหล่ายาว	นายสุเทพ ศิริขวา	นายชัยมงคล ถามุลเลต
หมู่ที่ ๖ บ้านแท่นเหนือ	นายวิรัช สีนัดยก	นายเพิ่มศักดิ์ ดวงสอนแสง
หมู่ที่ ๗ บ้านหนองบอน	นายจตุรรัช ตรีรักษา	นายเชาวลิต แสนโสภากวัน
หมู่ที่ ๘ บ้านแท่นเหนือ	นายทองคำ สังขพัฒน์	นายสมนึก พลमुख
หมู่ที่ ๙ บ้านหนองบอน	นายเดช ศักดิ์หารินทร์	นายบุญชู วาทยไธธา
หมู่ที่ ๑๐ บ้านโนนสัง	นายเดช ศักดิ์หารินทร์	นายภัทรารัฐ ตั้งทะนาม
หมู่ที่ ๑๑ บ้านท่ามะเตือ	นายสามารถ พันธโย	นายสังวาลย์ ดวงเพ็งมาตร

๒.๒ การเลือกตั้ง

ตำบลหนองบอนใช้เขตหมู่บ้านเป็นเขตการเลือกตั้ง

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากรทั้งสิ้น ๕,๘๐๔ คน แยกเป็นชาย ๒,๘๖๗ คน หญิง ๒,๙๓๗ คน ครัวเรือน ๑,๕๓๒ ครัวเรือน ดังนี้

ที่	หมู่บ้าน	จำนวนประชากร		รวม	จำนวนครัวเรือน (ครัวเรือน)
		ชาย	หญิง		
๑	บ้านหนองบอน	๓๔๙	๓๘๘	๗๓๗	๑๖๕
๒	บ้านท่าเตือ	๑๙๗	๑๙๙	๓๙๖	๑๐๓
๓	บ้านหัวหนอง	๒๑๔	๒๐๙	๔๒๓	๑๑๑
๔	บ้านโนนสัง	๒๒๒	๒๑๔	๔๓๖	๑๑๖
๕	บ้านเหล่ายาว	๑๕๗	๑๔๖	๓๐๓	๘๗
๖	บ้านแห่เหนือ	๓๔๖	๔๐๖	๗๕๒	๒๒๔
๗	บ้านหนองบอน	๒๙๔	๓๐๑	๕๙๕	๑๘๕
๘	บ้านแห่เหนือ	๒๕๘	๒๒๑	๔๗๙	๑๑๐
๙	บ้านหนองบอน	๓๘๒	๓๕๗	๗๓๙	๑๗๔
๑๐	บ้านโนนสัง	๒๖๙	๓๐๔	๕๗๓	๑๖๒
๑๑	บ้านท่ามะเตือ	๑๗๙	๑๙๒	๓๗๑	๙๕
รวม		๒,๘๖๗	๒,๙๓๗	๕,๘๐๔	๑,๕๓๒

*ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔ : งานทะเบียนราษฎร ที่ว่าการอำเภอโกสุมพิสัย

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๔,๗๔๗ คน (ตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป)

จำนวนประชากร (แบ่งตามช่วงอายุ)							
แรกเกิด - ๙ ปี	๑๐ - ๑๙ ปี	๒๐ - ๒๙ ปี	๓๐ - ๓๙ ปี	๔๐ - ๔๙ ปี	๕๐ - ๕๙ ปี	๖๐ ปีขึ้นไป	รวม
๕๑๔	๖๗๑	๗๔๒	๘๒๔	๘๕๑	๙๙๓	๑,๒๐๙	๕,๘๐๔

*ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔ : งานทะเบียนราษฎร ที่ว่าการอำเภอโกสุมพิสัย

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

รายชื่อสถานศึกษาพร้อมจำนวนนักเรียนและบุคลากรผู้สอน

ที่	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน			จำนวนครู		
		ก่อนประถม	ป.๑-ป.๖	ม.๑-ม.๓	ก่อนประถม	ป.๑-ป.๖	ม.๑-ม.๓
๑	โรงเรียนบ้านหนองบอน หัวหนอง เหล่ายาว	๔๒	๑๒๑	๕๓	๒	๑๐	๕
๒	โรงเรียนบ้านแห่เหนือ	๒๑	๖๒	-	๒	๗	-

ที่	ชื่อสถานศึกษา	จำนวนนักเรียน			จำนวนครู		
		ก่อนประถม	ป.๑-ป.๖.	ม.๑-ม.๓	ก่อนประถม	ป.๑-ป.๖.	ม๑-ม.๓
๓	โรงเรียนบ้านโนนสัง	๑๖	๔๘	-	๑	๓	-
๔	โรงเรียนบ้านท่าเตือ	๑๐	๓๖	-	๑	๓	-
๕	ศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย “ที่ปิงการุณยมิตร”	๑๐๒	-	-	๗	-	-
รวม		๑๙๑	๒๖๗	๕๓	๑๓	๒๕	๕

- ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน ๘ แห่ง
- ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตร ๑ แห่ง

๔.๒ สาธารณสุข

ข้อมูลด้านสาธารณสุข

ประเภทสถานพยาบาล

ประเภทสถานพยาบาล	จำนวน (แห่ง)	จำนวนบุคลากร	คนไข้เฉลี่ย/เดือน
โรงพยาบาล	-	-	-
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ คลินิก	๑	๖	๖๐๐ คน
	-	-	-
รวม	๑	๖	๖๐๐

๔.๓ อาชญากรรม (ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน)

- ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ไม่มีปัญหาอาชญากรรมร้ายแรง

๔.๔ ยาเสพติด

- การประเมินสถานการณ์ปัญหา ยาเสพติด ปัญหา ยาเสพติดมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับ ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาความยากจน ปัญหาการว่างงาน ปัญหาทางด้านสังคม ฯลฯ มากยิ่งขึ้น ซึ่งถ้าหาก ไม่สามารถบูรณาการแก้ไข ปัญหาระหว่างงานป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดกับการแก้ไข ปัญหาพื้นฐาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพแล้วก็จะ เป็นการยากที่จะแก้ไข ปัญหาได้อย่างยั่งยืน แนวโน้มที่เพิ่มขึ้นของ ปัญหา ยาเสพติดมีส่วนโดยตรงที่จะทำให้เกิดการ แพร่ระบาดในหมู่บ้าน/ชุมชนก็จะ มีมากขึ้นตามไปด้วย ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสาร จะทำให้เกิดการลอกเลียนแบบพฤติกรรม หรือเป็นช่องทางติดต่อสื่อสารระหว่างผู้เสพยาเสพติด ผู้ค้า ยาเสพติด และกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนได้มากขึ้น อันเป็นผล ให้เกิดการขยายตัวของ ปัญหา ยาเสพติดอย่าง สลับซับซ้อนมากกว่าปัจจุบัน - ในการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติดขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะต้องตระหนักถึงความสอดคล้องกับนโยบาย และยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไข ปัญหา ยาเสพติด ระดับต่างๆ ได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, นโยบายของรัฐบาล, แผนการบริหาร ราชการแผ่นดิน Roadmap การเฝ้าระวังและสร้างความยั่งยืนในการเอาชนะ ยาเสพติด มาตรการการปฏิบัติของศูนย์อำนวยการ ป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด (ศอ.ปส.) และการบูรณาการขับเคลื่อนการป้องกัน และแก้ไข ปัญหา ยาเสพติด

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

ตารางแสดงจำนวนผู้รับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยโรคเอดส์ ในตำบลหนองบอน

ที่	หมู่บ้าน	จำนวนผู้รับการสงเคราะห์		
		เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ	เบี้ยยังชีพคนพิการ	เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์
๑	บ้านหนองบอน	๑๔๑	๒๐	-
๒	บ้านท่าเตือ	๗๘	๑๗	-
๓	บ้านหัวหนอง	๘๓	๖	-
๔	บ้านโนนสัง	๙๔	๑๓	-
๕	บ้านเหล่ายาว	๖๔	๑๐	๒
๖	บ้านแท่นเหนือ	๑๓๙	๔๑	-
๗	บ้านหนองบอน	๑๓๙	๑๙	-
๘	บ้านแท่นเหนือ	๑๐๓	๒๓	-
๙	บ้านหนองบอน	๑๒๕	๘	๑
๑๐	บ้านโนนสัง	๑๓๗	๒๑	๑
๑๑	บ้านท่ามะเตือ	๗๕	๑๘	๑
รวม		๑,๑๗๗	๑๙๔	๕

ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๔ : สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

ที่	ประเภท	ระยะทางรวม (กม.)	สภาพการใช้ประโยชน์	
			ใช้การได้ดี (กม.)	ชำรุด (กม.)
๑	ถนนลูกรัง	๕.๐๐	๔.๐	๑
๒	ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก (คสล.)	๑๒	๘	๔
๓	ถนนลาดยาง	๖.๑	๖.๑	-
๔	ถนนดินธรรมดา	๑๕	๙	๖
๕	ถนนหินคลุก	๑๑	๑๑	-

๕.๒ การไฟฟ้า

ทุกหมู่บ้านมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน

๕.๓ การประปา

ทุกหมู่บ้านมีน้ำประปาใช้ทุกครัวเรือน

๕.๔ โทรศัพท์

ปัจจุบันทุกหมู่บ้าน ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่เป็นส่วนใหญ่

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่ง และวัสดุ ครุภัณฑ์

ที่ทำการไปรษณีย์ที่ใกล้ที่สุด ได้แก่ ไปรษณีย์โกสุมพิสัย ตั้งอยู่ตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ห่างจากตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ไปทางทิศเหนือประมาณ ๕ กิโลเมตร

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

-ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร ทำนาปลูกอ้อย ทำไร่ มันสำปะหลัง ค้าขาย เลี้ยงสัตว์ รับจ้างทั่วไป มีส่วนน้อยที่รับราชการ

การปลูกพืชในพื้นที่ตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับที่	ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ราย)	ขนาดพื้นที่ปลูก(ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก.)ไร่	ต้นทุนการผลิต/ไร่	ราคาขาย (บาท/ตัน)
๑	ข้าวนาปี	๑,๐๒๓	๑๑,๐๙๔	-	-	-
	-ข้าวเหนียว	๖๒๐	๗,๗๒๓	๔๔๙.๕๐	-	๑๐,๐๐๐
	-ข้าวเจ้า	๔๐๓	๓,๓๗๐.๕๐	๔๐๘	-	๑๑,๐๐๐
๒	ข้าวนาปรัง	๑๗๙	๑,๕๑๘.๕๐	-	-	-
	-ข้าวเหนียว	๑๑๙	๙๓๙	๖๘๕	-	๗,๐๐๐
	-ข้าวเจ้า	๖๐	๕๗๙.๕๐	๖๓๐	-	๗,๒๕๐
๓	อ้อย	๘๖	๕๖๕.๒๕	๑๐,๕๐๐	-	๙๘๐
๔	มันสำปะหลัง	๗๕	๕๐๖.๕๐	๓,๕๐๐	-	๒,๐๐๐
๕	ยางพารา	๒	๒๓	-	-	-
๖	ข้าวโพด	๓	๑๑.๕๐	๗๐๐	-	-
๗	ถั่ว (ทุกชนิด) ระบุ ถั่วลิสง	๘	๒๗	๖๕๐	-	๒,๓๐๐
๘	พืชไร่ชนิด อื่น ๆ ระบุ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๒	๔	๗๐๐	-	-
๙	พืชสวน ระบุ ไม้ผล พืชผัก	๕ ๗	๑๕.๒๕ ๒๕.๕๐	- -	- -	- -

ข้อมูลการสำรวจการปลูกพืช ข้อมูลจากปีการผลิตปี ๒๕๖๓

๖.๒ การประมง

การทำประมงน้ำ การจับสัตว์น้ำตามแหล่งน้ำธรรมชาติเพื่อประโยชน์ต่อการบริโภค และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ต่างๆ ได้แก่ การเลี้ยงปลาในกระชัง การเลี้ยงกบ เป็นต้น

การเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับที่	ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนบ่อ (แห่ง)	พื้นที่บ่อ (ไร่)	ต้นทุนการ ผลิต/บ่อ	ราคาขาย (บาท/บ่อ)	หมายเหตุ
๑	ปลา	๑๔๙	๑๖๐	๑๓๒	๔,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	
๒	อื่น ๆ ระบุ จระเข้	๑					

๖.๓ การปศุสัตว์

เป็นการประกอบการในลักษณะเลี้ยงสัตว์เป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เช่น การเลี้ยงไก่ เป็ด สุกร โค กระบือ เป็นต้น

การเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ลำดับ ที่	ชนิดพืช	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวน สัตว์เลี้ยง	ต้นทุนการผลิต/ตัว	ราคาขาย(บาท/ตัว)	หมายเหตุ
๑	โค	๒๑๖	๙๙๒	๑๐,๐๐๐-๑๕,๐๐๐	๒๕,๐๐๐-๓๐,๐๐๐	กิโลกรัมละ ๘๐-๑๐๐ บาท
๒	กระบือ	๑๗	๔๙	๑๐,๐๐๐-๑๗,๐๐๐	๒๗,๐๐๐-๓๒,๐๐๐	กิโลกรัมละ ๘๐-๑๒๐ บาท
๓	แพะ	๑	๑๒	๑,๕๐๐-๒,๐๐๐	๓,๐๐๐-๓,๕๐๐	กิโลกรัมละ ๑๐๐-๑๓๐ บาท
๔	แกะ	-	-	-	-	-
๕	อื่น ๆ ระบุ.....	-	-	-	-	-

๖.๔ การบริการ

หลังจากที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีระยะทำการเกษตรในช่วงฤดูฝน ๓-๔ เดือน เท่านั้น หลังจากนั้นก็ว่างเว้นจากการเกษตรกรรม จึงทำให้เกษตรกรดิ้นรนหาทำงานที่อื่น เพื่อหารายได้ มาจุนเจือครอบครัว เช่น เดินทางไปรับจ้างเป็นคนงานตัดอ้อยในแถบภาคตะวันออกและรับจ้างในกรุงเทพฯ

๖.๕ การท่องเที่ยว

-

๖.๖ อุตสาหกรรม

ตำบลหนองบอน อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

- โรงเรียนข้าวขนาดเล็ก ๑๑ แห่ง
- บังกะโล ๑ แห่ง
- มีการรวมกลุ่มอาชีพทั้ง ๑๑ หมู่บ้าน ได้แก่
 - กลุ่มปลูกผักสวนครัว บ้านท่าเตือ หมู่ที่ ๒ และ หมู่ที่ ๑๑
 - กลุ่มทอเสื่อกก หมู่ที่ ๑,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙,๑๐

๖.๘ แรงงาน

ราษฎรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ ๘๐ ประกอบอาชีพทำการเกษตรกรรมได้แก่ทำนา ปลูกข้าว ไร่มันสำปะหลัง ที่เหลือประกอบอาชีพส่วนตัวและรับจ้าง

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาพุทธ มีวัด ๗ แห่ง ได้แก่

- วัดบ้านหนองบอน ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๗ และหมู่ที่ ๙
- วัดบ้านท่าเตือ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๒ และหมู่ที่ ๑๑
- วัดบ้านหัวหนอง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓
- วัดบ้านโนนสัง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๑๐
- วัดป่าไทรมิตรวนาราม ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕
- วัดบ้านแห่นือ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ และหมู่ที่ ๘
- วัดป่า ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ และหมู่ที่ ๘

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

การจัดงานบุญ/งานประเพณีต่างๆ จะจัดกันตามความเชื่อที่ยึดถือปฏิบัติตามจารีตประเพณี และสืบสานกันมาทุกปี ตามประเพณีฮีตสิบสอง ครองสิบสี่ ชาวอีสาน เดือนอ้าย - เดือนหก ฮีตสิบสอง คลองสิบสี่ ประเพณีของดีอีสาน ภาคอีสานเป็นภาคที่มีขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมคติความเชื่อวิถีปฏิบัติที่หลากหลาย แต่ละฤดู เดือน จะมีพิธีปฏิบัติกิจกรรมตามความเชื่อหลากหลาย ชาวอีสานจะรู้จักดี คือฮีตสิบสองคลองสิบสี่ ฮีตสิบสอง คือประเพณี ๑๒ เดือนของชาวอีสานที่ต่างจากประเพณี ๑๒ เดือนของภาคอื่นหลายประเพณี คลองสิบสี่คือแนววิถีที่ควรที่ต้องปฏิบัติ ๑๔ ประการ เปรียบได้ว่าเป็นกฎหมายที่ต้องทำตามอย่างเข้มงวดซึ่งมีทั้งพิธีของเจ้าฟ้ามหากษัตริย์ พระภิกษุสงฆ์และประชาชนทั่วไป ฮีตสิบสอง คลองสิบสี่ เป็นภูมิปัญญา มรดกอันล้ำค่าของปราชญ์อีสานที่ทุกคนควรศึกษาและทำความเข้าใจในพื้นฐานความเชื่อคติเดิมชาวอีสานมากขึ้น เป็นส่วนที่ทำให้ชาวอีสานมีความสงบสุขร่มเย็นมาโดยตลอดเพราะมีการยึดมั่นที่เปรียบเหมือนธรรมานุญชีวิตชาวอีสานตราบนานเท่านาน (บางส่วน) แต่ก็มีหลายแห่งที่ทิ้งฮีตเก่าคลองเดิม นำวัฒนธรรมต่างชาติมาโดยไม่พิจารณาทำให้สังคมส่วนนั้นมีความวุ่นวาย เกิดปัญหาหลายๆอย่างขึ้น โดยฮีตสิบสองคลองสิบสี่นี้ จะประกอบไปด้วย ฮีต ๑๒ ฮีต และคลอง ๔ ประเภท มี๑๔ คลอง ได้แก่ ฮีต บุญเข้ากรรม(บุญเดือนอ้าย) ฮีต บุญคุณลาน เดือนยี่ ฮีต บุญข้าวจี่ (เดือนสาม) ฮีต บุญเวสหรือบุญมหาชาติ (เดือนสี่) ฮีตบุญสงกรานต์ (บุญเดือนห้า) ฮีตบุญบั้งไฟ (บุญเดือนหก) ฮีตบุญซำฮะ (บุญเดือนเจ็ด) ฮีตบุญเข้าพรรษา ฮีตบุญข้าวประดับดิน ฮีตบุญข้าวสาก ฮีตบุญออกพรรษา ฮีตบุญกฐิน (ฮีตสิบสอง) เป็นประเพณีการทำบุญที่มีประจำเดือนชาวอีสาน ประสมประสานระหว่างแนวคิดของพระพุทธเจ้า พราหมณ์และผี ก่อนที่ศาสนาพุทธเข้าสู่ไทย โดยเฉพาะดินแดนอีสานนั้นประเพณีตามฮีตคลองเดือนต่างๆมีมานาน สมัยก่อนจะเน้นพิธีทางของผีและพราหมณ์มากกว่าเพราะเชื่อเรื่องภูตผีปีศาจ วิญญาณเปรตเทวดาอารักษ์ต่างๆ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ภูตผีที่มองไม่เห็นตัวจะมีอิทธิพลต่อชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย ดังนั้นพิธีกรรมส่วนใหญ่จึงวนเวียนอยู่กับเรื่องผีโดยมีพ่อกะเจ้าเป็นผู้นำทางพิธี เมื่อศาสนาเข้าสู่ไทยดินแดนอีสาน ความเชื่อและ

พิธีกรรมจึงได้เปลี่ยนไปบ้าง ได้นำพิธีกรรมทางศาสนาเข้าประสมประสาน มีพระสงฆ์องค์เจ้าเข้ามีส่วนร่วมมีพระเป็นผู้นำใน บางพิธี แต่ส่วนใหญ่ยังมีปราชญ์หมู่บ้านเป็นผู้นำและจะเอนไปทางแนวพราหมณ์และผีมากกว่าคลองสิบสี่มีหลายประเภทแต่สามารถแบ่งประเภท ได้แก่คลองประเภทสอนผู้ปกครอง คลองประเภทสอนพระสงฆ์ คลองสอนประชาชนทั่วไปและสุดท้ายที่สำคัญคือคลองสอนคนทุกเพศ วัย ทุกฐานะ เป็น สิ่งที่ทุกคนควรมีเพื่อขัดเกลาคอยบ่งชี้ให้ผู้คนต้องปฏิบัติตามทำให้สังคมอีสานมีความสงบสุข รมเย็น จึงนำเสนอความเป็นมา ความสำคัญต่างๆของ ฮีต สิบสองคลองสิบสี่เพื่อให้รับทราบข้อปฏิบัติต่างๆที่ทำให้คนในอดีตที่มีวิถีชีวิตที่อยู่ดีมีสุขและเป็นการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมชาวอีสานให้มีสืบไป

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่โดดเด่น คือ ประชาชนในเขตตำบลหนองบอน ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำเครื่องจักสารใช้สำหรับในครัวเรือน วิธีการทอเสื่อจากต้นกก และวิธีการจับปลาธรรมชาติ

๗.๔ OTOP สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

๑) กลุ่มทอเสื่อกก

เป็นกลุ่มที่มีจำนวนมากที่สุดถึง ๗ หมู่บ้านได้แก่ หมู่ที่ ๑,๓,๔,๕,๖,๘,๙ และ ๑๐ มีความรู้ความเข้าใจในการผลิตเสื่อกกได้เป็นอย่างดี สามารถหาวัตถุดิบได้ในท้องถิ่น อีกทั้งยังเป็นอาชีพเสริม นอกจากการทำงานอีกด้วย

๒) ดอกไม้ประดิษฐ์

เป็นกลุ่มที่ตั้งขึ้นใหม่ ผลิตภัณฑ์ที่สำคัญคือ ดอกไม้ประดิษฐ์ มีลักษณะที่ประณีตสวยงาม แต่ประสบปัญหาด้านการตลาด เนื่องจากสมาชิกยังขาดความรู้ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

๑. แหล่งน้ำผิวดิน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีแหล่งน้ำผิวดิน ขนาดเล็กเป็นส่วนใหญ่ และปริมาณน้ำกักเก็บน้ำน้อย จะแห้งขอดในฤดูแล้ง ปริมาณน้ำผิวดินจึงมีปริมาณไม่พอเพียงต่อการอุปโภค – บริโภค และการเกษตรกรรมได้ตลอดทั้งปี

๒. แหล่งน้ำใต้ดิน เขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีแหล่งน้ำใต้ดินคือ น้ำบาดาล ซึ่งน้ำประปาส่วนใหญ่ในบริเวณองค์การบริหารส่วนตำบลผลิตจากน้ำประปาและพอเพียงต่อการอุปโภค บริโภค

ข้อมูลทรัพยากรแหล่งน้ำ

- | | |
|------------|-------------|
| - ลำน้ำชี | - หนองหวาย |
| - หนองบอน | - หนองพุดิน |
| - หนองแวง | - บึงคันชา |
| - หนองแล้ง | - หนองผึ่ง |
| - หนองแห่ | - หนองเบ็ญ |

๘.๒ ป่าไม้

- มีป่าชุมชนโคกหนองโพน

๘.๓ ภูเขา

- ในพื้นที่ไม่มีภูเขา

๙. ข้อมูลสถานบริการในพื้นที่

โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าเตื่อ โครงสร้างการบริหารงาน ประกอบด้วย

- | | |
|-------------------------------------|---------------|
| (๑) พยาบาลวิชาชีพ | จำนวน ๒ อัตรา |
| (๒) เจ้าพนักงานสาธารณสุข | จำนวน ๑ อัตรา |
| (๓) ผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์แผนไทย | จำนวน ๑ อัตรา |
| (๔) เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล | จำนวน ๑ อัตรา |
| (๕) พนักงานผู้ช่วยเจ้าหน้าที่อนามัย | จำนวน ๑ อัตรา |

จำนวนผู้ช่วยเหลือดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง (Caregiver) จำนวน ๘ คน

จำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำนวน ๑๑๒ คน

จำนวนประชากรแยกตามทะเบียนสิทธิ์

ลำดับ	ประเภทสิทธิ์	จำนวน (คน)	หมายเหตุ
๑.	บัตรทอง	๓,๔๖๔	
๒.	ประกันสังคม	๒๗๐	
๓.	ราชการ	๓๙๑	
๔.	สิทธิ์ อปท.	๗๕	
๕.	สิทธิ์อื่นๆ	๔๐	
รวม		๔,๒๔๑	

*ข้อมูล ณ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๖ ข้อมูลสุขภาพของประชาชนรายพื้นที่

ข้อมูลสภาวะสุขภาพตำบลหนองบอน

เบาหวาน	จำนวนผู้ป่วย (คน)					รวม (คน)
	ความดัน	หลอดเลือดสมอง	มะเร็ง	วัณโรค	ไตวาย	
๓๔๙	๔๒๕	๒๐	๒๖	๑๖	๒๕	๘๖๑

*ข้อมูล ณ วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๖ ข้อมูลสุขภาพของประชาชนรายพื้นที่

บทที่ ๓

การวิเคราะห์ปัญหาด้านสุขภาพของตำบลหนองบอน

การจัดทำแผนสุขภาพชุมชนตำบลหนองบอน เกิดจากการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสุขอนามัยของประชาชนในตำบลให้มีสุขภาพที่ดี นับเป็นเครื่องมือหนึ่งที่เกิดจากการร่วมคิด ร่วมทำ เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ทั้งนี้ แผนสุขภาพชุมชนตำบลหนองบอน ได้จากการระดมความคิดระหว่างกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่าเตื่อ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ตำบลหนองบอน ตัวแทนชมรมต่างๆ ในพื้นที่ตำบลหนองบอน และผู้นำชุมชนซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในพื้นที่ โดยใช้การดำเนิน “โครงการจัดทำแผนสุขภาพชุมชนตำบลหนองบอน” ในวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ซึ่งมีการประชุม ระดมความคิดเพื่อหาประเด็นปัญหาหรือสถานการณ์ที่เชื่อมโยงไปสู่ปัญหาสุขภาพในตำบล และนำมาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและคิดว่าวิธีการแก้ไขปัญหาต่างๆ และสิ่งสำคัญในการสร้างสังคมที่มีสุขภาพที่ดีว่าควรคำนึงถึงอะไรบ้าง เพราะเรื่องสุขภาพ ไม่ใช่แค่เรื่องของปัญหาสุขภาพเท่านั้น แต่ยังมีเรื่องของ การตรวจรักษา การออกกำลังกาย การเฝ้าระวัง รวมถึงมิติทางสังคม ศิลปวัฒนธรรม ศาสนา การอยู่ร่วมกัน การมีคุณภาพชีวิตที่ดี ล้วนเกี่ยวข้องกับสุขภาพของคนในชุมชน

ดังนั้น แผนสุขภาพของตำบลหนองบอน จึงสะท้อนออกมาในหลายมิติด้วยกัน ทั้งมิติทางด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ ความเครียดที่เกิดจากการทามาหากิน ถ้าทุกคนพออยู่พอกิน โดยยึดแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติก็จะทำให้สุขภาพดีขึ้น มิติทางด้านสังคม ที่ต้องเน้นเรื่องคุณธรรม จริยธรรม มีการฝึกอบรม สร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องของศาสนา และคุณธรรมให้มากยิ่งขึ้น และมิติทางด้านสิ่งแวดล้อม โดยต้องจัดระบบสิ่งแวดล้อมชุมชนให้เกิดความสวยงาม ความสะอาด ลดปริมาณขยะที่จะไปสู่ที่ทิ้งจริงให้น้อยที่สุด ด้วยการคัดแยกขยะ การแปรสภาพขยะเป็นปุ๋ยหมัก หรือนำหมักชีวภาพ ซึ่งเหล่านี้ล้วนเชื่อมโยงสู่ปัญหาด้านสุขภาพได้ทั้งสิ้น ซึ่งการขับเคลื่อนการดำเนินการไปสู่สังคมที่มีสุขภาพที่ดีได้นั้น ต้องนำแผนสุขภาพที่เกิดจากการระดมความคิดของกลุ่มต่างๆ ในพื้นที่เข้ามาผนวกกับแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน เพื่อให้เกิดเป็นโครงการและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ต่อไป

๑. การวิเคราะห์ปัญหา (SWOT) ในตำบล

จุดแข็ง	จุดอ่อน
๑. ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือกันแบบพี่แบบน้อง ๒. ผู้บริหารให้ความสำคัญในเรื่องสุขภาพ ๓. มี อสม. ประจำหมู่บ้านที่สามารถดูแลครัวเรือนได้อย่างทั่วถึง ๔. มีกลุ่ม/องค์กร ที่มีศักยภาพและเข้มแข็ง ๕. มีการทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ๖. มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบแต่ละหมู่บ้านอย่างทั่วถึง	๑. ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการดูแลสุขภาพของตนเองและคนในหมู่บ้าน ๒. ประชาชนมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ไม่ปลอดภัย ๓. การไม่ออกกำลังกาย ๔. ขาดบุคลากรที่มีคุณวุฒิตรงตามสายงานสาธารณสุข (ข้าราชการมีการโยกย้ายบ่อยครั้ง) ๕. ไม่มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ๖. ปัญหายาเสพติด ๗. ปัญหาพัฒนาการเด็กล่าช้า ๘. ปัญหาผู้สูงอายุและผู้พิการขาดคนดูแล ๙. ปัญหาสุขภาพโรคไม่ติดต่อ/โรคติดต่อในพื้นที่ ๑๐. การตั้งครรภ์ก่อนวันอันควร

โอกาส	อุปสรรค
<p>๑. มีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ อสม.เป็นประจำทุกปี</p> <p>๒. รัฐบาลมีนโยบายในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน</p> <p>๓. ผู้นำท้องถิ่นและเครือข่ายภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนางานด้านสาธารณสุขเพิ่มมากขึ้น</p>	<p>๑. สภาพพื้นที่บางแห่งต่ำ เป็นหลุมบ่อ มีน้ำท่วมขังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง</p> <p>๒. โครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนแปลงสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้ต้องดูแลสุขภาพผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น</p> <p>๓. ประชาชนไม่รู้สิทธิหน้าที่และการจัดการปัญหาในการใช้บริการสุขภาพ ทำให้บางส่วนประสบปัญหาและเข้าไม่ถึงบริการสุขภาพ</p> <p>๔. ขาดการเชื่อมประสานภาคีเครือข่ายต่างๆ ในระบบหลักประกันสุขภาพ ทั้งในส่วนของผู้ให้บริการ ผู้รับบริการ และผู้จัดบริการ</p> <p>๕. วัฒนธรรมบริโภคนิยม และการรับวัฒนธรรมตะวันตกมาใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้ประชาชนมีพฤติกรรมดูแลสุขภาพของตนเองไม่ถูกต้องเหมาะสม ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพ</p>

๒. วิเคราะห์ปัญหาด้านสุขภาพของตำบลหนองบอน

จากการระดมความคิดเห็นในโครงการจัดทำแผนสุขภาพชุมชนตำบลหนองบอน เมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้นำประเด็นสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละหมู่บ้าน เพื่อหาสาเหตุและแนวทางแก้ไข จนสามารถสรุปและจัดลำดับความสำคัญปัญหาสุขภาพของตำบลหนองบอน ดังต่อไปนี้

๒.๑ ข้อมูลสุขภาพในพื้นที่ตำบลหนองบอนจากข้อมูลการเข้ารับบริการผู้ป่วยนอกในหน่วยบริการหรือสถานบริการในพื้นที่

๑. โรคความดันโลหิตสูง
๒. โรคเบาหวาน
๓. ไข้หวัด
๔. ปวดกล้ามเนื้อ
๕. ปวดท้อง
๖. ระคายเคืองตา
๗. ผื่นคัน
๘. ท้องเสีย
๙. วินเวียนศีรษะ
๑๐. อุบัติเหตุ

๒.๒ ปัญหาสุขภาพอื่น นอกเหนือจากข้อมูลสุขภาพ ตามความจำเป็น และความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๑. โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
๒. โรคติดต่อและโรคติดต่ออุบัติใหม่
๓. โรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
๔. โรคมะเร็ง
๕. ปัญหาสุขภาพผู้สูงอายุและผู้พิการ

๖. ปัญหาโภชนาการ
๗. โรคทางพันธุกรรม และปัญหาด้านสายตา
๘. ยาเสพติด สารเสพติด เหล้า บุหรี่
๙. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และการใช้สารเคมีในเกษตรกรรม
๑๐. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร (อสม.)
๑๑. ปัญหากระดูกและข้อ
๑๒. อุบัติเหตุ
๑๓. ปัญหาด้านพัฒนาการเด็กล่าช้า
๑๔. การคุ้มครองผู้บริโภค
๑๕. ปัญหาการกลั่นปัสสาวะหรืออุจจาระไม่ได้
๑๖. ปัญหาด้านการออกกำลังกาย

๓. การวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาสุขภาพ

ลำดับ	ปัญหา	ความรุนแรง	ความตระหนัก	ความยากง่าย	คะแนนรวม
๑.	โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง	๔	๔	๔	๑๒
๒.	โรคติดต่อและโรคติดต่ออุบัติใหม่	๕	๔	๔	๑๓
๓.	โรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	๕	๓	๔	๑๒
๔.	โรคมะเร็ง	๕	๔	๓	๑๒
๕.	ปัญหาสุขภาพผู้สูงอายุและผู้พิการ	๔	๓	๔	๑๑
๖.	ปัญหาโภชนาการ	๔	๕	๕	๑๔
๗.	โรคทางพันธุกรรม และปัญหาด้านสายตา	๔	๔	๓	๑๑
๘.	ยาเสพติด สารเสพติด เหล้า บุหรี่	๔	๓	๓	๑๐
๙.	ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และการใช้สารเคมีในเกษตรกรรม	๕	๔	๓	๑๒
๑๐.	ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร (อสม.)	๕	๔	๔	๑๓
๑๑.	ปัญหากระดูกและข้อ	๓	๓	๓	๙
๑๒.	อุบัติเหตุ	๕	๓	๓	๑๑
๑๓.	ปัญหาด้านพัฒนาการเด็กล่าช้า	๕	๔	๔	๑๓
๑๔.	การคุ้มครองผู้บริโภค	๔	๓	๓	๑๐
๑๕.	ปัญหาการกลั่นปัสสาวะหรืออุจจาระไม่ได้	๕	๔	๔	๑๓
๑๖.	ปัญหาด้านการออกกำลังกาย	๓	๓	๓	๙

* การให้คะแนน ๑ - ๕ ตามสภาพของปัญหา

๔. แนวทางการแก้ไขปัญหตามผลวิเคราะห์สภาพปัญหาสาธารณสุขในพื้นที่

ปัญหา	กลุ่มเป้าหมาย	สาเหตุของปัญหา	แนวทางการดำเนินงาน	หมายเหตุ
๑. โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เช่น - เบาหวาน - ความดันโลหิตสูง - โรคไต ฯลฯ	- กลุ่มประชาชนที่มีภาวะเสี่ยง - กลุ่มผู้ป่วยโรคเรื้อรัง	๑. พฤติกรรมการบริโภคไม่ถูกต้อง คือ การบริโภคอาหารรสจัด ประเภทหวาน มัน เค็ม ๒. ขาดการออกกำลังกาย ๓. ภาวะเครียด ๔. กรรมพันธุ์ ๕. ขาดความรู้	๑. การอบรมให้ความรู้ ๒. ส่งเสริมการออกกำลังกาย ๓. ตรวจสุขภาพ / ประเมินคัดกรองและค้นหาผู้ป่วยและส่งต่อผู้ป่วยในรายที่มีปัญหา ๔. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์	
๒. โรคติดต่อและโรคติดต่ออุบัติใหม่ เช่น - ไข้เลือดออก - มือ เท้า ปาก - โควิด -๑๙ - วัณโรค ฯลฯ	- กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีภาวะเสี่ยง	๑. เชื้อโรค ๒. สิ่งแวดล้อม ๓. ความตื่นตระหนก ๔. ขาดความรู้	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. กิจกรรมการดำเนินงานป้องกันควบคุมโรค ๓. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์	
๓. โรคเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร	- กลุ่มเด็กวัยรุ่นหรือเยาวชน - ประชาชนทั่วไปที่ภาวะเสี่ยง	๑. สื่อต่างๆเข้าถึงได้ง่ายและขาดการควบคุม เช่น อินเทอร์เน็ต, โทรศัพท์ ๒. พฤติกรรมของวัยรุ่น ความอยากรู้อยากเห็น ๓. สภาพปัญหาในครอบครัว ขาดความอบอุ่น การเอาใจใส่ ๔. สิ่งแวดล้อม ๕. ขาดความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง	๑. การอบรมให้ความรู้วิธีการปฏิบัติตนที่ถูกต้อง โดยควรดำเนินการให้ครบทั้ง ๓ กลุ่ม คือ เด็กในสถานศึกษา, เด็กนอกสถานศึกษา, ผู้ปกครองและคนในครอบครัว ๒. อบรมให้ความรู้ประชาชนที่มีความเสี่ยง ๓. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์	
๔. โรคมะเร็ง เช่น - มะเร็งเต้านม - มะเร็งปากมดลูก - มะเร็งตับ - มะเร็งท่อน้ำดี - มะเร็งลำไส้ ฯลฯ	- ประชาชนทั่วไปที่ภาวะเสี่ยง - สตรีที่อายุ ๓๕ ปีขึ้นไป	๑. พฤติกรรมการบริโภคไม่ถูกต้อง คือ การบริโภคอาหารรสจัด ประเภทหวาน มัน เค็ม ๒. ขาดการออกกำลังกาย ๓. ภาวะเครียด ๔. กรรมพันธุ์ ๕. ขาดความรู้	๑. การอบรมให้ความรู้ ๒. ส่งเสริมการออกกำลังกาย ๓. ตรวจสุขภาพ / ประเมินคัดกรองและค้นหาผู้ป่วยและส่งต่อผู้ป่วยในรายที่มีปัญหา ๔. รณรงค์	

ปัญหา	กลุ่มเป้าหมาย	สาเหตุของปัญหา	แนวทางการดำเนินงาน	หมายเหตุ
๕. ปัญหาสุขภาพผู้สูงอายุและผู้พิการ	- กลุ่มผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป - กลุ่มผู้สูงอายุแบ่งตาม ADL กลุ่มติดสังคม - กลุ่มผู้สูงอายุแบ่งตาม ADL กลุ่มติดเตียง - ผู้ดูแลผู้สูงอายุหรือผู้พิการ	๑. ขาดผู้ดูแล ๒. ขาดการออกกำลังกาย ๓. ภาวะเครียด ๔. ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม ๕. ขาดความรู้ในการดูแลสุขภาพ	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. ตรวจสอบสุขภาพ ๓. ส่งเสริมการออกกำลังกาย/กิจกรรมนันทนาการ ๔. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์	
๖. ปัญหาโภชนาการ	- เด็กก่อนวัยเรียน - เด็กวัยเรียนและเยาวชน	๑. พฤติกรรมการบริโภคไม่ถูกต้อง คือ การบริโภคอาหารรสจัด ประเภทหวาน มัน เค็ม ๒. ขาดการออกกำลังกาย ๓. กรรมพันธุ์ ๔. ขาดความรู้	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. ตรวจสอบสุขภาพ ๓. ส่งเสริมการออกกำลังกาย/กิจกรรมนันทนาการ ๔. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์	
๗. โรคทางพันธุกรรม และปัญหาด้านสายตา	-กลุ่มเด็กเล็กและเด็กก่อนวัยเรียน -กลุ่มเด็กวัยเรียนและเยาวชน -กลุ่มผู้สูงอายุ	๑. พฤติกรรมการบริโภคไม่ถูกต้อง คือ การบริโภคอาหารรสจัด ประเภทหวาน มัน เค็ม ๒. ขาดความรู้ ๓. การใช้เทคโนโลยี	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. ตรวจสอบสุขภาพ ๓. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์	
๘. ยาเสพติด สารเสพติด เหล้า บุหรี่	- กลุ่มเด็กวัยเรียนและเยาวชน - กลุ่มประชาชนทั่วไป	๑. พฤติกรรมอยากถู้อยากลอง ๒. ลอกเลียนแบบ ๓. สื่อต่างๆ ๔. ภาวะเครียด ๕. ภาวะเศรษฐกิจ	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ๓. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมทูบีนัมเบอร์วัน	
๙. ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และ การใช้สารเคมีในเกษตรกรรม	- กลุ่มประชาชนทั่วไป - ประชาชนทั่วไปที่ภาวะเสี่ยง	๑. สังคมที่เปลี่ยนไป ๒. ขาดความรู้ ๓. การใช้เทคโนโลยี	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ๓. ตรวจสอบคัดกรอง	
๑๐. ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร (อสม.)	- อสม. และผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ขาดความรู้ความเข้าใจ ในการปฏิบัติหน้าที่ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน	๑. ขาดความรู้ ๒. ขาดทักษะ ๓. ไม่ได้รับการฝึกฝนอบรม ที่ต่อเนื่อง	๑. ส่งเสริมความรู้และพัฒนาศักยภาพ ๒. อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพเบื้องต้นของ (ดูแลให้สุขภาพแข็งแรงก่อนเกิดโรค)	

ปัญหา	กลุ่มเป้าหมาย	สาเหตุของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	
๑๑. ปัญหากระดูกและข้อ เช่น - โรคเก๊าท์ - โรครูมาตอยด์ ฯลฯ	- กลุ่มประชาชนทั่วไป	๑. พฤติกรรมการบริโภคไม่ถูกต้อง ๒. ความอ้วน ๓. สิ่งแวดล้อม ๔. กรรมพันธุ์	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. ก า ร ร ณ ร ง ค์ ประชาสัมพันธ์	
๑๒. อุบัติเหตุ - ทางถนน - ทางน้ำ เป็นต้น	- ประชาชนทุกกลุ่มวัย	๑. ขาดความรู้ ๒. ขาดความตระหนักและความมีวินัยตามกฎหมายจราจร ๓. ขาดสติ ๔. ขาดผู้ดูแล	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. ก า ร ร ณ ร ง ค์ ประชาสัมพันธ์ ๓. ฝึ ก ทัก ษะ ก า ร ช่วยเหลือเบื้องต้น	
๑๓. ปัญหาด้านพัฒนาการเด็กล่าช้า	- เด็กก่อนวัยเรียน - เด็กปฐมวัย	๑. พฤติกรรมการดูแลของผู้ปกครอง ๒. ภาวะสุขภาพ ๓. กรรมพันธุ์	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. ก า ร ร ณ ร ง ค์ ประชาสัมพันธ์	
๑๔. การคุ้มครองผู้บริโภค	- ประชาชนทั่วไป	๑. ต้ อ ง ก า ร ค ว า ม สะดวกสบายในชีวิต ๒. ขาดความรู้ ๓. สื่อและเทคโนโลยี	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. ก า ร ร ณ ร ง ค์ ประชาสัมพันธ์	
๑๕. ปัญหาการกลั่นปัสสาวะหรืออุจจาระไม่ได้	- กลุ่มบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงและบุคคลที่มีภาวะปัญหาการกลั่นปัสสาวะหรืออุจจาระไม่ได้	๑. ขาดผู้ดูแล ๒. ค่าใช้จ่ายในการดูแล ๓. ภาวะสุขภาพ	๑. เยี่ยมบ้าน และ สนับสนุนผ้าอ้อมสำเร็จรูปบุคคลกลุ่มเป้าหมาย	
๑๖. ปัญหาด้านการออกกำลังกาย	- ประชาชนทุกกลุ่มวัย	๑. ไม่มีเวลา ๒. พฤติกรรม ๓. สิ่งแวดล้อมและสังคม	๑. อบรมให้ความรู้ ๒. ก า ร ร ณ ร ง ค์ ประชาสัมพันธ์ส่งเสริม ๓. จัดตั้งชมรมการออกกำลังกาย	

๕. วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน

๑. เพื่อให้การดำเนินการป้องกันโรคและจัดบริการสาธารณสุขเป็นไปตามสภาพปัญหาในพื้นที่อย่างแท้จริง
๒. เพื่อใช้เป็นกรอบในการสนับสนุนงบประมาณให้แก่หน่วยงาน กลุ่มองค์กรต่างๆในการจัดบริการสาธารณสุข
๓. เพื่อให้ทุกภาคฝ่ายมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสุขภาพของชุมชน

๖. เป้าหมายของแผนสุขภาพชุมชน

- อัตราการป่วยด้วยโรคที่เป็นปัญหาลดลง
- มีการจัดทำโครงการที่สอดคล้องกับแผนสุขภาพชุมชน

๗. ขั้นตอนการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน

๗.๑. การเตรียมการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน

จัดทำเวทีประชาคม หรือรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อชี้แจงข้อมูลสุขภาพ การวิเคราะห์สภาพปัญหาด้านสาธารณสุขในพื้นที่แนวทางแก้ไขปัญหา วัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน และเป้าหมายของแผนสุขภาพชุมชน ให้ประชาชนในตำบลได้รับทราบ พร้อมกันนั้นจะได้รับทราบปัญหาในเรื่องของสุขภาพของประชาชนในตำบล เพื่อนำมาประกอบการจัดทำแผนสุขภาพชุมชนของ กปท. ต่อไป

๗.๒. การคัดเลือกปัญหาสุขภาพ

หลังจากเสร็จสิ้นขั้นตอนของการเตรียมการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน ให้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการ กปท. เพื่อคัดเลือกปัญหาสุขภาพ ตามความจำเป็นเหมาะสม กับความต้องการของประชาชน และแผนการเงินประจำปีของ กปท.

๗.๓. การอนุมัติ และประกาศใช้แผนพัฒนาสุขภาพชุมชน

หลังจากเสร็จสิ้นขั้นตอนของการคัดเลือกปัญหาสุขภาพ ให้ดำเนินการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน นำเสนอต่อคณะกรรมการ กปท. เพื่ออนุมัติ และประกาศใช้แผนพัฒนาสุขภาพชุมชน ต่อไป

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนธันวาคม ๒๕๖๕ - มกราคม ๒๕๖๖

๙. การกำกับติดตามและประเมินผล

๑. รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนสุขภาพชุมชน ในการประชุมคณะกรรมการ กปท. ทุกครั้ง
๒. สามารถปรับแผนสุขภาพชุมชนได้ หากเกิดข้อจำกัดในการดำเนินงาน
๓. เมื่อครบกำหนดตามระยะเวลาดำเนินการ ให้ดำเนินการประเมินผล/วิเคราะห์ ความสำเร็จของแผนสุขภาพชุมชน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนสุขภาพชุมชน ในปีถัดไป